

Antje Jackelén: Anförande vid kyrkomötets öppnande 2018

Talare

Antje Jackelén
Ärkebiskop

Datum

2 oktober 2018

Plats

Uppsala

- 1 Ers majestät, Ers kungliga höghet, Your Holiness, herr landshövding, honored guests/ärade gäster, kära ordförande, biskopar och ledamöter i kyrkomötet – systrar och bröder i Kristus!
- 5 Varmt välkomna till årets kyrkomöte! Ett särskilt välkommen till er som är nya för denna mandatperiod!

Dopet och demokratin

- Här sitter ni nu därför att ni har blivit invalda med medlemmars förtroende och
- 10 via en nomineringsgrupp. Så är det. Därför att vi vet inget bättre mänskligt styrelseskick än demokratin. Men egentligen sitter vi här av ett djupare skäl: därför att vi är döpta! Dopet är grunden för uppdraget att vara en del i Svenska kyrkans högsta beslutande organ. Innan nomineringsgrupper kunde sätta era namn på sina listor är det Jesus Kristus som har kallat er till ett liv i tro, tillit och
 - 15 kärlek. Till den kallelsen hör också att oförtröttligt be för vår värld och för kyrkans liv och arbete i denna värld.

- Vårt eget samhälle står just nu inför större politiska prövningar än på flera decennier. Hot mot demokratin har uppmärksammats och det ställs frågor om
- 20 hur demokratin kan utvecklas. Det ger anledning att rikta blicken på demokratin i vår kyrka. Knappast någon organisation i Sverige kan mäta sig med oss när det gäller att fostra människor i demokratiskt arbete och ansvar. Det pågår ständigt i församlingar och stift och det sker på ett respektingivande sätt i Svenska kyrkans ungas regi. Det är bra om vi i allt mindre utsträckning ser
 - 25 ungdomars inflytande som ett spår vid sidan om det ordinarie demokratiska arbetet och istället, i likhet med Lutherska världsförbundet, alltid gör unga människor delaktiga i våra beslutsorgan.

Klimatet

I den exceptionella sommarens spår följde torka, bränder och nödslakt. Men också insikten att även ett av de mest välorganiserade länderna i världen inte klarar sig på egen hand utan behöver hjälp från andra länder. EUs positiva betydelse blev konkret samtidigt som klimatförändringarnas skrämmande perspektiv kröp närmare in på skinnet. Upplevd klimatångest och klimatskuld kommer att utmana prästers och diakoners själavårdskompetens. Det som vårt biskopsbrev om klimatet sa för fyra år sedan sägs nu äntligen också i sekulära medier: bred samverkan av allt som är uttryck för mänsklig värdighet är nödvändig.

Svenska kyrkans klimatarbete har flera gånger fått positiv uppmärksamhet i FN-sammanhang. Det är glädjande men absolut ingen anledning att vila på lagrarna. Vi förvaltar mycket mark och kapital. Vi förvaltar ett kärleksbudskap som tvingar oss till trovärdighet i vårt handlande som kyrka, som kristen gemenskap och som individer. Hur lever vi som skapade med-skapare? Hur förvaltar vi? Hur förändrar vi vad, hur och hur mycket vi konsumerar och producerar? Hur lever vi både vårt vanmäktiga beroende av skapelsen och vår makt över den?

Internationell ekumenik

Om några veckor blir Uppsala på nytt mötesplats för den stora ekumeniska världen. Femtio år efter den viktiga generalförsamlingen för Kyrkornas världsråd 1968 är Svenska kyrkan nu värd för generalförsamlingen av ACT-alliansen, för Kyrkornas världsråds exekutivkommitté och för det vi kallar den ekumeniska helgen.

Kyrkornas världsråd har hunnit bli en jubilerande sjuttioåring vars arbete och röst har blivit omistliga för kyrkorna och för världen. ACT, Action by Churches Together, är betydligt yngre. Grundad så sent som 2010, har den nu hunnit växa till en allians av 146 kyrkor och trosbaserade organisationer som är verksamma i över hundra länder och som verkar för positiv och långsiktig förändring för fattiga och marginaliserade människor. Vi är en stor och engagerad medlem i dessa rörelser. Och vi är också lite speciella i och med att i vår kyrka är det internationella arbetet integrerat snarare än förlagt till en separat organisation.

När vi möts i den världsvida kyrkan blir det så tydligt att vi delar livets och världens utmaningar med varandra, även om våra konkreta livsomständigheter skiljer sig mycket. Just nu får vi uppleva detta igen genom besöket av Hans

Den ekumeniska kristenhetens energi och engagemang blev också tydligt helt nyligen i Rom, när Kyrkornas världsråd och Vatikanen bjöd in tvåhundra representanter från hela världen för att diskutera främlingsfientlighet, rasism
75 och populistisk nationalism i den globala migrationens kontext.[1] Där fick jag förresten höra att den engelska översättningen av rapporten En tid av möten om arbetet med asylsökande och nyanlända i Svenska kyrkans församlingar 2015–2016 kommer till flitig användning i internationella sammanhang.[2]

80 Mycket på romkonferensen handlade om att hitta goda förhållningssätt till de rädslor och hot som finns, t ex när det gäller förluster av säkerhet, ekonomisk standard och kulturell identitet. Tillsammans formulerades ett längre uttalande. Där sägs klart och tydligt att rasism är en synd (6c). Att rädsla behöver erkännas, men att den populistiska berättelsen om hat kan och ska bemötas med en
85 berättelse om kärlek (8b). Kyrkor är kallade att vara platser för minne, hopp och kärlek (13e). Med den utgångspunkten säger uttalandet:

Att hävda att kristna värderingar eller samfund skyddas genom att stänga dem ute som söker tillflykt mot våld och lidande är oacceptabelt, underminerar det
90 kristna vittnesbördet i världen och upphöjer nationella gränser till avgudar (7b)
...

Utifrån bekännelsen till Jesu Kristi Gud betonade konferensen vikten av att kyrkorna utövar ledarskap genom att väcka den nödvändiga medvetenheten
95 bland kristna om vissa teologiers delaktighet i främlingsfientlighet och rasism och radikalt tar avstånd från sådana teologier, samt att kyrkan axlar sin roll fullt ut som samvetets väktare i samband med detta (12c).

Att vara kristen är att gå mot strömmen, sa Påve Franciskus till konferensens
100 deltagare och uppmanade oss alla att reagera mot växande misstänksamhet, rädsla och förakt mot andra människor, och mot politiker som spelar på sådan rädsla och hat. Eller som en katolsk biskop uttryckte det: "Det är viktigt att vi bidrar med det som vi är övertygade om är rätt och inte utgår från det som kan anses vara acceptabelt." I detta behöver vi både lyhörd ödmjukhet och kraftigt
105 mod!

Kyrkans liv och lärande

110 Programmet En värld av grannar – interreligiös praktik för fred har kommit
igång på allvar. Det samlar goda exempel och ska utveckla och fördjupa
relationerna mellan samfund och trosbaserade organisationer som arbetar för
social och andlig hållbarhet i såväl Sverige som Europa. Det är speciellt för
programmet att det börjar med ett fokus på det praktiska arbetet på gräsrotsnivå
115 snarare än med dialogen på ledningsnivå. Våra medarbetare har vid det här laget
knutit kontakter i ett flertal europeiska länder från Skottland till Grekland och
Ungern. Berättelserna de kommer hem med är omvälvande och skakande, både
när det gäller det fantastiska arbetet som görs och svårigheterna som finns.

120 Tro kan rädda liv. Därför är jag glad att vår gemensamma satsning på
undervisning och lärande tagit några rejäla kliv framåt. Idag är det inte bara i
samhället i allmänhet som kunskapsnivån i frågor om tro är låg. Också bland oss
själva, i kyrkan, finns stora behov.

125 Glädjande nog sker det redan mycket gott arbete i stift och församlingar, men
ett gemensamt helhetsgrepp saknas ännu. Med tanke på vad situationen kräver
behöver vi tillsammans nå längre, något som tidigare kyrkomöten också
uppmärksammat och bejakat.

130 I nära samråd med biskoparna har Lärandeteamet lyssnat in erfarenheter i alla
stift. En arbets- och referensgrupp har bildats. I samverkan med stift och
församlingar går arbetet nu vidare. Målet är ett gemensamt program som lokalt
kan se olika ut, men som ändå kan kännas igen i hela landet. Lika självklart som
simskolan, minst lika känt som konfirmationen!

135 Som kyrka kan vi aldrig låta bli att berätta om vad vi sett och hört. För Gud ”har
räddat oss och kallat oss med en helig kallelse, inte på grund av våra gärningar
utan genom sitt beslut och sin nåd, som han skänkte oss i Kristus Jesus redan
före tidens början”, som Bibeln säger (2 Tim 1:9).

140 Må Guds goda ande ge oss den ödmjukhet och det mod som behövs för att
fullfölja denna vår kallelse!

Källa

<div>Manuskript hämtat från svenskakyrkan.se (2025-12-10)</div>

145

Taggar

Kyrkomötets öppnande, Svenska kyrkan

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/antje-jackelen-anforande-vid-kyrkomotets-oppnande-2018>

150

155

160

165

170

175

180

185